

Theologische Universiteit Kampen, 6 december 2019

Dominee Doctorandus De Jong,

Onze goede God geeft aan zijn dienaren de gaven die zij nodig hebben om hun dienst te verrichten in zijn Koninkrijk. Iedereen krijgt genoeg en tegelijk zijn de gaven verschillend en soms heel bijzonder.

Reeds toen u student was aan deze Theologische Universiteit (toen nog Hogeschool geheten), vielen uw gaven op, vooral op het gebied van het Oude Testament en de daarbij behorende talen. Als predikant zette u uw studie voort. U ontving aan deze instelling het diploma ‘doctorandus in de theologie’, onder toekenning van het predicaat ‘cum laude’.

Ruim tien jaar later publiceerde u een bundel met 31 preken over de evenzovele hoofdstukken van het Bijbelboek 1 Samuël: *De twee messiassen*. De bundel trok veel aandacht onder de toenmalige studenten van de Theologische Hogeschool. Zij waren onder de indruk van de originele exegese en de praktische uitwerking voor de gemeente, met vermijding van de eenzijdigheden van de heilshistorische methode. Er volgden meer van zulke verrassingen, zoals een tweedelige bundel radiolezingen over Deuteronomium, een boek over de rede van Stefanus in Handelingen 7 en één over de Bergrede: *Maar Jezus zegt...* Over dat laatste boek fluisterden sommige gereformeerd-vrijgemaakte predikanten dat je er voor de preekvoorbereiding minstens zoveel aan had als aan het boekje over Matteüs 5 – 7 dat één van de hoogleraren van deze instelling in diezelfde tijd het licht deed zien.

Het boek van *Oud naar nieuw: De ontwikkelingsgang van het Oude naar het Nieuwe Testament* uit 2002 mag ik wel aanduiden als het hoogtepunt van uw theologische oeuvre. Ook daar valt de originaliteit op, waarmee u de teksten benadert en een oplossing zoekt voor theologische vragen rond verbond en verkiezing. Het zandlopermodel, dat u onder andere in dit boek ontwikkelt, heeft een vaste plaats verworven in het onderwijs aan deze universiteit.

U hebt altijd willen theologiseren in nauwe verbinding met de gemeente van Christus. Naast uw exegetische en theologische gaven zal dat een van de redenen geweest zijn waarom men u zocht en waardeerde als theologisch docent. Dat gebeurde binnen het kader van de Theologische Studiebegeleiding van de Nederlands Gereformeerde Kerken, waaraan u jarenlang uw krachten hebt gegeven. Daarnaast trad u op als gastdocent in de Franstalige wereld, aan de evangelische faculteit in Vaux-sur-Seine en aan de opleiding in Bangui in de Centraal-Afrikaanse Republiek.

Theologiseren voor de gemeente deed u ook binnen de kring van uw eigen kerken in het blad *Opbouw*. Ik denk niet dat ik overdrijf als ik zeg dat u daarin gedurende vele jaren met verve de rol vervulde van leidende theologisch deskundige. Net als in uw boeken diende u daarin de broeders en zusters door de problemen niet uit de weg te gaan en duidelijk te zeggen wat u meende te moeten zeggen. Hoe goed dat ook is, het is daarbij onvermijdelijk dat niet iedereen het met je eens is. Vanuit kringen als Christenen voor Israël kreeg u kritiek op uw visie op de geldigheid van de landbelofte voor het Joodse volk. Voorgangers binnen de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt uitten bedenkingen over uw visie op de Heilige Schrift.

Het is hier niet de plaats om daar breed op in te gaan, laat staan te proberen er het laatste woord over te zeggen. Verschil van inzicht is onmisbaar voor de voortgang van de theologische discussie en om samen scherp te blijven. Duidelijk is in elk geval dat u nooit geprobeerd hebt u zelf te beschermen door uw beschouwingen te hullen in omfloerste taal. U ging serieus in op reële problemen en wilde de Heilige Schrift zo verstaan als zij zichzelf geeft en verstaan wil worden. Daarom grensde u zich af, enerzijds tegen pogingen om alle problemen op te lossen en alles glad te strijken, en anderzijds tegen zóveel aandacht voor het menselijke in de Bijbel dat het wonder van Gods spreken achter de horizon verdwijnt.

Een van uw leermeesters, Prof. Herman Schilder, placht te zeggen dat ‘doctorandus’ geen titel maar een opdracht is. Uw plan om aan deze instelling een proefschrift te schrijven en hier te promoveren ging niet door. Dat was betreurenswaardig, gezien de kwaliteit van het werk dat u zo overvloedig geleverd hebt.

Vanuit uw eigen kring bent u geëerd met de instelling van een speciale leerstoel, die uw naam draagt. Dergelijke eer ontving u tot nu toe niet van uw Alma Mater. Vandaag wordt dat anders. Het zal ongetwijfeld wennen zijn: Dominee Doctorandus De Jong raakt het s’je kwijt. Voortaan is het Dominee Doctor H. de Jong, dienaar van Gods Woord. U ontvangt het eredoctoraat als blijk van erkenning van uw werk, en tegelijk om lof toe te brengen aan de God die u zovele gaven geschonken heeft. Aan Hem alleen de allerhoogste eer!